

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalovanému: **Okresní soud v Blansku**, se sídlem Hybešova 457/5, Blansko, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. 6. 2021, č. j. 30 A 60/2021 – 49,

t a k t o :

- I. Žalobci **se p ř i z n á v á** osvobození od soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti.
- II. Žalobci **se n e u s t a n o v u j e** zástupce pro řízení o kasační stížnosti.
- III. Kasační stížnost **se z a m í t á**.
- IV. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Brně (dále jen „*krajský soud*“) domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného při vyřizování jeho žádostí o informace ze dne 7. 12. 2020 a dne 9. 12. 2020. Současně s podáním žaloby navrhl, aby krajský soud nařídil předběžné opatření a požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce.

[2] Krajský soud žalobu usnesením ze dne 23. 6. 2021, č. j. 30 A 60/2021 – 49, odmítl jako nepřípustnou, neboť žalobce v dané věci před podáním žaloby nevyčerpал prostředky určené k ochraně před nečinností správního orgánu ve smyslu § 79 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud uvedl, že v případě žádosti o informace je prostředkem k ochraně před nečinností stížnost podle § 16a odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Tato stížnost je zvláštním prostředkem ochrany před nečinností povinného subjektu oproti ochraně před nečinností ve smyslu § 80 správního řádu. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu slouží uvedená stížnost jak k řešení případů, ve kterých povinný subjekt na žádost o informace vůbec nereagoval, tak i těch, v nichž žadateli poskytl pouze část požadovaných informací a ke zbytku se nevyjádřil (nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti). V projednávané věci ze správního spisu vyplynulo, že žalobce nepodal proti postupu žalovaného stížnost podle § 16a odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Tuto skutečnost krajský soud ověřil i u nadřízeného orgánu povinného subjektu (žalovaného), tedy u Ministerstva spravedlnosti. To v přípise ze dne 9. 6. 2021 potvrdilo, že v dané věci neeviduje žádnou stížnost žalobce na postup žalovaného při vyřizování jeho žádostí o informace ze dne 7. 12. 2020 či 9. 12. 2020. S ohledem na neodstranitelný nedostatek podmínek řízení vedoucí k odmítnutí žaloby nerozhodoval krajský soud o návrhu žalobce na nařízení předběžného opatření, ani se nezabýval jeho žádostí o osvobození od soudních poplatků, respektive o ustanovení zástupce.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti usnesení krajského soudu kasační stížností. V ní toliko namítá, že krajský soud žalobu odmítl, aniž by mu umožnil předložit důkazy a vyjádřit se k rozhodovací činnosti žalované strany, což stěžovatel považuje za výraz soudní arogance. Kromě zrušení napadeného usnesení stěžovatel rovněž navrhuje, aby Nejvyšší správní soud věc vedenou pod sp. zn. 30 A 60/2021 přikázal k projednání a rozhodnutí jinému senátu krajského soudu. Současně s podáním kasační stížnosti taktéž požádal o přiznání osvobození od soudních poplatků za řízení o kasační stížnosti a ustanovení zástupce z řad advokátů pro toto řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že jako povinný subjekt na žádosti stěžovatele odpověděl a požadované informace mu sdělil, částečně tak učinil odkazem na již zveřejněné informace ve smyslu § 6 zákona o svobodném přístupu k informacím. Stěžovatel nepodal proti postupu žalovaného stížnost podle § 16a citovaného zákona. V kasační stížnosti nejsou uvedeny žádné námitky, k nimž by se mohl žalovaný vyjádřit. Stěžovatel je častým žadatelem o informace, a to nejen u žalovaného; ten přitom jeho žádosti vždy vyřizuje v souladu se zákonem.

[5] Kasační stížnost je podána včas, osobou k tomu oprávněnou a míří proti rozhodnutí, proti kterému je kasační stížnost přípustná.

[6] Poplatek za řízení o kasační stížnosti činí 5 000 Kč [§ 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích; položka č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou označeného zákona]. Stěžovatel na výzvu kasačního soudu doložil vyplněný

pokračování

formulář „*Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech fyzické osoby pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce ve věci*“. Jediným příjmem stěžovatele je jeho invalidní důchod v jím uváděné výši 7 600 Kč měsíčně. Po zaplacení poplatku za řízení o kasační stížnosti by tedy stěžovateli v daném měsíci zůstal příjem ve výši 2 600 Kč, což je částka, která výrazně nepřesahuje měsíční výdaje na úhradu nákladů výkonu trestu, které smí činit nejvýše 1 500 Kč za kalendářní měsíc. Vedle toho má stěžovatel vyživovací povinnost ke třem dcerám v uváděné výši 30 000 Kč (hradí na každou dceru 1 500 Kč měsíčně), má též měsíční výdaje na léky ve výši 500 Kč. Pokud by stěžovatel v dané věci uhradil z invalidního důchodu stanovený soudní poplatek, již by mu nezbyvaly dostatečné prostředky k úhradě jeho dalších pravidelných výdajů. Majetkové poměry stěžovatele tak v tomto konkrétním případě odůvodňují jeho osvobození od povinnosti zaplatit poplatek za toto řízení o kasační stížnosti v plném rozsahu (výrok I. tohoto rozsudku).

[7] Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho rozhodovací činnosti dále známo, že stěžovatel má jako bývalý advokát vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie, proto není opodstatněný jeho návrh, aby byl v tomto řízení zastoupen advokátem ustanoveným soudem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) Nejedná se nadto o věc právně či skutkově složitou, aby bylo nezbytné stěžovateli ustanovit zástupce z řad advokátů k ochraně jeho práv. Zdejší soud proto stěžovateli zástupce pro řízení o kasační stížnosti neustanovil (výrok II. tohoto rozsudku).

[8] Nejvyšší správní soud následně posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Stěžovatel podal kasační stížnost z důvodů, které nijak nerozporují fakt, že proti postupu žalovaného při vyřizování jeho žádostí o informace nepodal stížnost podle § 16a odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, jak zjistil krajský soud ze správního spisu i dotazem na nadřízený orgán žalovaného jako povinného subjektu ve smyslu § 2 uvedeného zákona. Stěžovatel tedy bezvýsledně nevyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu (viz § 79 s. ř. s.). Krajský soud proto postupoval správně, jestliže žalobu stěžovatele odmítl jako nepřípustnou dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Není zřejmé, jaké důkazy hodlal stěžovatel předložit, nepochybně však mohl své důkazní návrhy uvést v žalobě, respektive v kasační stížnosti, pokud nyní tvrdí, že mu to krajský soud v řízení o žalobě neumožnil. To se ovšem nestalo a stěžovatel nedoložil, respektive neoznačil žádné důkazy na podporu svých tvrzení.

[11] K návrhu stěžovatele na přikázání věci jinému senátu krajského soudu Nejvyšší správní soud předně uvádí, že soudní řád správní (na rozdíl od občanského soudního řádu) v § 9 umožňuje přikázání věci toliko jinému soudu, nikoli jinému soudci, potažmo jinému senátu téhož soudu. Z povahy věci proto zdejší soud k tomuto návrhu přistoupil jako

ke kasačnímu důvodu podřaditelnému pod § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tj. tvrzené zmatečnosti soudního řízení, spočívající v tom, že v něm pro svou podjatost rozhodovali vyloučení soudci (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2021, č. j. 3 As 109/2021 – 15; všechna zde citovaná judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz). Tato argumentace nicméně není věcně důvodná, neboť podle § 8 odst. 1, věty třetí s. ř. s. nemohou být důvodem k vyloučení soudce okolnosti, které spočívají v jeho postupu v řízení o dané věci (k tomu viz například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2021, č. j. Nao 71/2021 – 49). Důvodem pro vyloučení soudců tak zde nemůže být to, že krajský soud dospěl k závěru o nepřipustnosti žaloby, a proto ji odmítl. Žádné jiné okolnosti, které by zakládaly pochybnosti o nepodjatosti soudců daného senátu krajského soudu, stěžovatel netvrdí a ani nevyplynuly z předloženého soudního spisu.

[12] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost zamítl podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. (výrok III. tohoto rozsudku).

pokračování

[13] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému v tomto řízení žádné náklady nevznikly. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků řízení (výrok IV. tohoto rozsudku).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 9. září 2021

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu